Zinoviy Petrovich Solovyev'in Yaşamı ve Etkinlikleri – Akif Akalın

Sovyetler Birliği'nde "toplumcu tıbbı" Nikolay Semaşko ile birlikte örgütleyen Z. P. Solovyev'in kısa biyografisini başka bir makalemizde vermiştik. Bu kez D. V. Gorfin'in, Solovyev'in ölümünün 20. yıldönümü anısına kaleme aldığı yazısını sunuyoruz.

Z. P. Solovyev, Sovyet sağlık sisteminde silinmez bir iz bırakmıştır. Sovyet tıbbının kurucularından biriydi ve öncü isimleri arasında seçkin bir yere sahipti. Bütün yaşamı ülkesine, sosyalist inşaya ve Bolşevik Partisi'ne adanmış fedakarca bir hizmetin örneğidir. Sadece tıp alanında değil, bilimin, edebiyatın ve sanatın diğer çeşitli alanlarında da muazzam bir bilgi birikimine sahip, yüksek eğitimli bir Marksistti. Sovyet sağlık sisteminin ve Kızıl Ordu askeri-tıbbi hizmetinin yetenekli bir organizatörü olan Z. P. Solovyev, bir Bolşevik olarak dikkate değer bir yol yürümüştür.

Z. P. Solovyev, daha Büyük Ekim Sosyalist Devrimi'nden önce, öğrencilik yıllarında Marx, Engels, Lenin ve Plehanov'un eserlerini inceleyerek iyi bir Marksist altyapı edinmişti. İllegal devrimci çalışma yıllarında, Bolşevik bir çelikleşme ve organizasyon deneyimi kazandı. Tıp fakültesinden mezun olduktan sonra köy bölge hekimi ve taşra (zemstvo) hekimi olarak, Birinci Savaş sırasında ise Tüm Rusya Taşra Birliği'nde (Zemstvo Birliği) çalışarak bu deneyimini genişletti. Ne tutuklamalar, ne 1909 yılında Ust-Sysolsk'a sürgün edilmesi, ne de polisin sürekli takibatı, onun devrimci faaliyetlerini bir an olsun durduramadı.

Marksist yönteme son derece hâkim olan Zinoviy Petrovich, zemstvo faaliyetlerinin burjuva-sınıfsal karakterini ve zemstvo tıbbının sosyal-sınıfsal temellerini doğru bir şekilde analiz ediyordu. Çok sayıdaki ilerici zemstvo tıp çalışanının ileriye dönük çabalarının hakkını teslim etmekle birlikte, birçok zemstvo hekiminin Narodnik ve Menşevik görüşlerini ifşa ediyor, onların "halk sevgisinin" altındaki sosyal-sınıfsal kökleri ve proletaryanın devrimci mücadelesine karşı düşmanca tutumlarını gözler önüne seriyordu.

Devrim öncesi yıllarda hekimlik alanında taşkın bir enerji ve inisiyatif sergilemiş, Pirogov Hekimler Derneği kongrelerinde ve yerel hekim kongrelerinde aktif roller üstlenip raporlar sunmuştur. Z. P. Solovyev, Pirogov Hekimler Derneği'nin en önde gelen isimlerinden biri ve Tüberkülozla Mücadele Ligi'nin sekreteriydi.

Z. P. Solovyev, burjuva-serflik düzeni koşullarında nüfusun sağlık durumunda ve tıbbi hizmetlerin organizasyonunda esaslı bir iyileşme sağlanamayacağını anlıyordu. Emekçilerin sağlığının

korunması ve güçlendirilmesi için gerekli ön koşulların, ancak iktidarın işçi sınıfı tarafından ele geçirilmesiyle yaratılabileceğinin bilincindeydi. Zinoviy Petrovich otokrasiye, serf sahibi toprak ağalarına ve gerici zemstvo üyelerine karşı mücadele ederek, zemstvolardan sağlık işleri için ayrılan ödeneklerin artırılmasını talep etti.

Devrimci mücadeleye 1898 yılında RSDİP saflarında başlayan ve ardından Bolşeviklere katılan Solovyev, hayatı boyunca Bolşevik fikirlerin zaferi için sadık bir takipçi ve eğilmez bir savaşçı olarak kaldı. Şubat Devrimi'nden sonra Bolşevik Parti saflarında Geçici Hükümet'in devrilmesi ve iktidarın işçi sınıfı tarafından ele geçirilmesi için aktif bir devrimci mücadele yürüttü. Ekim günlerinde, ayaklanmaya katılanların en ön saflarındaydı. Moskova'nın Hamovniçeski ilçesi devrim komitesinin üyesi, ayaklanmanın önde gelen liderlerinden ve organizatörlerinden biriydi.

Sosyalizmin inşası için gerekli koşulları yaratan Büyük Ekim Sosyalist Devrimi, milyonlarca emekçi kitlenin çıkarına bir sağlık sisteminin organize edilmesi için de parlak ufuklar ve fırsatlar açtı. Zinoviy Petrovich için geniş bir faaliyet alanı açılmıştı. Daha 1918'in başlarında İçişleri Halk Komiserliği'nin Sivil Tıp Dairesi'ne başkanlık ederek büyük zorluklara ve bazı hekimlerin sağlık sisteminin yeni, Sovyet ilkelerine göre düzenlenmesine yönelik her türlü girişime gösterdiği şiddetli direnişe rağmen büyük bir organizasyon çalışması başlattı.

İşin aslı, Sovyet tıbbının inşası, Pirogov Hekimler Derneği ve özellikle de onun Sovyet iktidarına düşman olan, hekimlerin sabotaj ve grevlerini örgütleyen bir karşı-devrim merkezine dönüşen yönetim kurulu tarafından süngülerle karşılanmıştı. Solovyev, protesto amacıyla "Obşçestvennıy Vraç" (Toplum Hekimi) dergisinin yayın kurulundan istifa etti. Yönetim kurulu, Sovyet sağlığının örgütlenmesinde aktif rol alan Sovyet iktidarı yanlısı hekimlerin isimlerini kara listeye aldı ve bu isimlerin başında N. A. Semaşko ile Z. P. Solovyev geliyordu.

Solovyev, Semaşko ile birlikte halkın çıkarlarına ihanet edenlere karşı aktif bir mücadele yürüttü ve bu mücadele başarıyla taçlandı. Hekimlerin ezici çoğunluğu, kısa süre içinde yalnızca Sovyet iktidarının gerçek anlamda halkçı bir sağlık sistemi yaratabileceğini anladı. Tedavi ve sağlık kurumlarında özveriyle çalışmaya, ülke için büyük bir tehdit oluşturan salgın hastalıklarla mücadele önlemlerini hayata geçirmeye başladı.

Solovyev, sağlık kurumlarını bir araya getirmek ve tek bir merkezi sağlık yönetim organı oluşturmak için Semaşko ile omuz omuza büyük çalışmalar yaptı. Çeşitli kurumların sağlık çalışmalarını koordine etmekle görevlendirilen Tıp Kolejleri Konseyi kurulduğunda, Solovyev de

bu kurulun üyesi oldu. Burada, ülkedeki tüm sağlık işlerini yönetecek özel bir merkezi devlet operatif organının kurulması için yoğun bir şekilde çalıştı.

1918 Haziran ortasında toplanan İşçi, Asker ve Köylü Vekilleri Sovyetleri Yerel Mediko-Saniter Daireleri 1. Kongresi'nde Solovyev, Sağlık Halk Komiserliği'nin (Narkomzdrav) kurulmasının gerekliliği üzerine ikna edici bir rapor sundu ve raporun tüm maddeleri kongre katılımcılarının ezici çoğunluğu tarafından onaylandı. Böylece Narkomzdrav'ın kurulması meselesinin ortaya konmasında, gerekçelendirilmesinde ve başta eski zemstvo hekimleri kampından gelen sağlık örgütlenmesi karşıtlarının direncinin kırılmasında Solovyev'in büyük bir payı bulunmaktadır.

Bu hekimlerin birçoğu, hekimin güya belirleyici bir rol oynadığı "sınıfsız" zemstvo tıbbına dair eski burjuva görüşlerin esiri olarak kalmaya ve Sovyet iktidarı döneminde de halka yönelik tıbbi yardımın zemstvo tıbbı ilkelerine göre inşa edilmesi gerektiğine uzun süre inanmaya devam ettiler. Küçük burjuva ideolojisini yansıtan bu tür görüşler, Narkomzdrav'ın kurulmasından sonra bile birkaç yıl boyunca bazı dergilerde ve bazı hekim kongrelerinin kürsülerinde savunuldu. Solovyev, bu görüşlerin gerici niteliğini her defasında ortaya koyarak onlara karşı mücadele etti.

Solovyev'in 1923 yılında editörlüğünü yaptığı "Izvestiya Narkomzdrava" dergisinin 1. sayısında yayımlanan "Zemstvo Düzenini Geri Getirmek İsteyenlere Karşı" başlıklı makalesi bu açıdan son derece değerlidir. Sağlık sisteminin inşasında o zamana kadar elde edilen başarıları vurgulayan ve Sovyet tıbbının yaşamsallığına dikkat çeken Solovyev, "Obşçestvennıy Vraç" dergisindeki "yaşlıların" feryatlarıyla ve Vsemedikosantrud (Tüm Tıp ve Sağlık Çalışanları Sendikası) Hekim Seksiyonları Kongresi'nin "ne yazık ki ebediyete intikal etmiş olan demokratik, özgürce seçilen ve tabandan inşa edilen özyönetim arkasından iç çekerek" aldığı kararlarla acımasızca alay eder.

Solovyev, o dönemin Harkov merkezli "Vraçebnoye Delo" (Hekimlik İşleri) dergisinin "bir evrimin yaklaşmakta olduğu" yönündeki hayallerinin ne kadar temelsiz olduğunu gösterdi. Zinoviy Petrovich, bu "evrimci baylara" —onları bu şekilde adlandırmıştı— Yeni Ekonomi Politikası'na (NEP) geçişin, onların beklediği ve "başlarını tatlı tatlı döndüren" bir "doğum" (délivrance) anlamına gelmediğini hatırlatır.

Kapitalist ilişkilerin restorasyonunu savunanlara, "Biraz beklemeniz gerekecek" der. Çünkü proletarya, bu deklamasyon (bir metnin, şiirin veya konuşmanın vurgu, tonlama ve jestler kullanılarak etkileyici, tutkulu ve dramatik bir biçimde yüksek sesle okunması veya sunulması sanatı) niteliğindeki saçmalıkları dinleyip, kazandığı mevzilerden vazgeçmeye niyetli değildir.

Yüksek eğitimli bir Marksist olan Z. P. Solovyev, Sovyet tıbbına yabancı olan her türlü fikre, burjuva ideolojisinin sızdırılmasına, her türlü idealist ve mekanistik görüşe karşı yorulmak bilmez bir mücadele yürüterek, bilimde partililik ilkesine uyulmasını talep etti. Özellikle 1932 yılında, yayımlanan eserlerinin derlendiği "Sovyet Sağlık Sisteminin İnşası" kitabında yer alan ve günümüz tınılarını taşıyan "İnsan Soyunun Yetiştirilmesi Üzerine Birkaç Söz" başlıklı makalesi oldukça çarpıcıdır.

Burada Prof. Yudin ve Prof. Koltsov'un öjeni alanındaki, zootekniden devşirilmiş görüşlerini tiye alır: Zinoviy Petrovich, Koltsov ve Yudin'in bu sözde bilimsel uydurmaları hakkında nüktedan bir şekilde şöyle yazar:

"*İnsan yaşamı için gerekli olan herhangi bir insanı sipariş edin; o da tıpkı 'iyi et kalitesine sahip' bir tavuk, basık burunlu bir mops köpeği veya kıvırcık bir kucak köpeği gibi, antropoteknik istasyonda üretilecektir".*

Biyologların, kendileri için bilinmez ve gizemli olan sosyal yaşam alanına yönelik bu "cesur" ama başarısız akınlarından bahseden Solovyev, onlara cesaret veren şeyin şu iddialar olduğunu belirtir:

"Anne babanın dış etkiler sonucunda bireysel yaşamları boyunca edindikleri anatomik, fizyolojik, psikolojik ve diğer özelliklerin sonraki nesillere aktarılmasının imkansızlığının reddedilmesi" ve "*Weismann'ın kalıtım öğretisine göre, yalnızca eşey hücresinde (yumurta veya sperm) başlangıç halinde var olan ve organizmanın gelişimi sırasında dış etki olmaksızın ortaya çıkan özelliklerin kalıtıldığı"* iddiasıdır.

Weismanncılık fikirlerinin tüm absürtlüğünü vurgulamak için bu konuda haklı olarak şu tespiti yapar:

Tarihsel çağlar değişmekte, fırtınalı devrimler patlak vermekte, sınıf mücadeleleri kaynamakta, yepyeni toplumsal ilişki biçimleri yaratılmaktadır. Ancak tüm bunlar eşey hücresine ulaşamamaktadır, çünkü o, dış dünyanın hiçbir etkisine açık değildir ve kendi özelliklerinde ölümsüzdür!

Zinoviy Petrovich, Weismann'ın yalnızca eşey hücrelerinin "kalıtım maddesi" içerdiği yönündeki iddiasını eleştirir ve bilimsel çalışmalardan edinilmiş özelliklerin kalıtım yoluyla aktarıldığını

gösteren bir dizi somut veriyi aktarır. Mendel kanununa, dış çevrenin organizmanın gelişimi üzerindeki güçlü etkisinin küçümsenmesine ve toplumsal olguların biyolojileştirilmesine karşı çıkar.

Öjeni teorilerinin tüm saçmalığını kanıtlar. Kendi yasalarına sahip insan çevresinin, yani sosyo-ekonomik, kültürel, ahlaki ve diğer ilişkilerin toplamının, "*tavşan kümesinde, tavuk kümesinde ve laboratuvarda tavşanlar, tavuklar ve sirke sinekleri üzerinde geliştirilen"* yöntemlerle yönlendirilemeyeceğini söyler. Zinoviy Petrovich burjuvazi tarafından toplumsal eşitsizliği, ırk ayrımcılığını, insan düşmanlığını, köleliği ve emperyalist sömürge politikasını meşrulaştırmak için kullanılan öjeninin ne kadar derin bir gericilik barındırdığını gözler önüne serer.

Solovyev, biyolojik problemlerin incelenmesinin, dış dünyanın materyalist bir anlayışla kavranmasıyla ve insanın toplumsal-tarihsel çevresi içinde incelenmesiyle ilişkilendirilmesi gerektiğini vurgular. İnsan toplumunda işleyen toplumsal yasaların belirleyici önemi sorusuna, tıp öğrencilerine bu konuda doğru görüşler aşılamanın özellikle önemli olduğunu düşünerek raporlarında ve derslerinde defalarca geri dönmüştür.

Zinoviy Petrovich, "Yüksek Tıp Okulu Nasıl Hekimler Yetiştirmelidir" (Izvestiya Narkomzdrava, No 2-3, 1924) başlıklı makalesinde hastalık ve çevre ilişkisinin, yüksek tıp okulunun önüne soyut olarak değil, pratik olarak ve çevrenin amaca uygun bir şekilde değiştirilmesine yönelik hekimlik faaliyetini öngörerek koyması gereken bir problem olduğunu belirtir.

Burada, kavramlarla hareket eden "günümüz hekiminin", "apolitik" biyologların kalıtımın evrensel (kendilerince) önemine dört elle sarıldıkları, biyoloji yasalarının toplumsal yasalara üstünlüğü üzerine nutuklar attıkları bu dönemde gözünü dört açması gerektiğini hatırlatmayı gerekli görür. Solovyev, dış çevrenin organizma üzerindeki etkisi sorusunu doğru ve Marksist bir yaklaşımla ortaya koymuştur.

Solovyev'in Sovyet tıbbının bir dizi temel teorik meselesinin bilimsel olarak geliştirilmesindeki hizmetleri özellikle büyüktür. Sovyet tıbbının koruyucu hekimlik ilkeleri, koruyucu tıp unsurlarının bütün tedavi kurumlarının faaliyetlerine ve köy hekimliği bölgelerinin çalışmalarına dahil edilmesinin yolları ve yöntemleri üzerine yaptığı çalışmalar klasiktir. Sağlık daireleri kongrelerinde, Tüm Birlik Köy Hekimleri Kongresi'nde ve bir dizi hekim konferansında bu konularda sunduğu raporlar, sağlık organlarının ve hekimlerin koruyucu faaliyetlerinin gelişimini teşvik etmiş, koruyucu tıp problemini, tedavi edici ve koruyucu faaliyetlerin organik sentezini yüksek bir ilkesel düzeye taşımıştır.

Solovyev, mediko-saniter ağın tüm kademelerinin koruyucu çalışmalarının biçim ve yöntemlerini ve dispanser yönteminin (dispanserizasyon) temellerini, işçiler, köylüler, ulaşım işçileri ve memurları ile askeri personel gibi tıbbi hizmet sunulan nüfus gruplarının kendilerine özgü koşullarını dikkate alarak titizlikle geliştirmiştir.

Solovyev, klinik tıbbın önüne şu doğru sloganı koymuştur: "*Önleyerek tedavi etmek, kolektifin sağlığını iyileştirme yönünde hareket ederek sadece önleyerek tedavi etmek"* (1927 yılında 1. Moskova Devlet Üniversitesi'nde tıbbın krizi üzerine yapılan bir panelde sunduğu "Modern Tıbbın Yolları ve Yol ayrımları" raporundan).

Eğitimli bir hijyenist olarak, hijyen ve sanitasyon konularının bilimsel gelişimine, geniş çaplı sıhhi-hijyenik ve önleyici-sağlık önlemlerinin uygulanmasına her zaman büyük önem verdi. Çalışma ve yaşam koşullarının iyileştirilmesi ile yerleşim yerlerinin sıhhi düzeninin sağlanması konularını her zaman ön plana çıkardı.

Ona göre, bir köy bölge hekiminin odağında, bölge genelinde genel sağlığı iyileştirici sıhhi önlemlerin alınması, sıhhi eğitim çalışmaları, salgın hastalıklarla mücadele önlemleri ve nüfusun sağlık durumunun, özellikle de hastalık oranlarının ve demografik süreçlerin sıhhi-istatistiksel olarak incelenmesi yer almalıydı. Solovyev, köy bölge hekimleri ile sağlık (sanitasyon) hekimleri arasında yakın bir iş birliği talep ediyordu.

Fabrika ve işletmelerde çalışan işçilerin mediko-saniter hizmetleri alanında da Solovyev, çalışma ortamının sıhhi-hijyenik koşullarının ve üretim teknolojisinin incelenmesine büyük önem vermiş, sağlık istasyonlarındaki hekimlerin yönetim, fabrika-işyeri komitesi ve sıhhi müfettişlikle birlikte çalışma koşullarının iyileştirilmesinde, meslek hastalıklarının ve iş kazalarının önlenmesinde ve işçilerin sıhhi-hijyenik yaşam koşullarının düzeltilmesinde aktif rol almasını savunmuştur.

Zinoviy Petrovich, Kızıl Ordu'nun tıbbi hizmetlerinin sağlanmasında sıhhi çalışmaların rolüne de aynı derecede yüksek değer vermiş ve bu yaklaşım, askeri-sağlık hizmetinin organizasyonuna yönelik tüm çalışmalarına yansımıştır. Onun doğrudan liderliği altında, Kızıl Ordu'ya hizmet sunumunun hijyenik konuları detaylı bir şekilde geliştirilmiştir: beslenme, giyim ve teçhizatın hijyenik normları, kışla inşası, Kızıl Ordu askerlerinin çalışma ve yaşam rejimine ve fiziksel eğitimlerine yönelik hijyenik gereklilikler bunlardan bazılarıdır.

Ana Askeri-Sağlık İdaresi'nin ilk yöneticisi olarak Solovyev, Kızıl Ordu'nun askeri-tıbbi organizasyonunun kurucusuydu. Bu hizmetin inşasının teorik temellerini ve ordunun tıbbi hizmetinin pratik biçim ve yöntemlerini bilimsel olarak geliştirdi. E. I. Smirnov'a göre, Solovyev'in askeri revirlerdeki ve askeri birliklerin kabul odalarındaki tedavi çalışmaları ile askeri hekimlerin yetiştirilmesi konusundaki değerli görüşleri ve ilkesel yaklaşımları güncelliğini hala kaybetmemiştir ve onun tedavi işlerinin organizasyonuna dair bakış açısı "*günümüzde bizim taleplerimizi tamamen karşılamaktadır"*.

Smirnov ayrıca, Solovyev'in yüksek nitelikli hekimler ve askeri-sağlık uzmanları yetiştirme konusundaki çabalarının "*Büyük Yurtseverlik Savaşı'nda Kızıl Ordu tıbbi hizmetinin başarıya ulaşmasında küçümsenemeyecek bir rol oynadığını"* doğrulamaktadır. Zinoviy Petrovich, hekimlerin dikkatini ülkenin sıhhi savunma görevlerine çekmiş ve bu alanda uygun bir eğitimin verilmesini gerekli görmüştür. Solovyev, Kızıl Haç örgütünü de yetenekli bir şekilde yönetmiş, ülkenin askeri-sağlık savunmasını güçlendirmeye yardımcı olan geniş bir yerel hücre ağı oluşturmuştur.

Çocukları gönülden seven Zinoviy Petrovich, onların sağlığının korunması ve güçlendirilmesi için her zaman çaba göstermiştir. 1924 yılında "Genç Öncülerin Sağlık Hizmeti" örgütünü kurmuş, Kırım'da harika bir sanatoryum kampı olan "Artek"i örgütlemiştir.

Zinoviy Petrovich, çok yönlü devlet faaliyetlerini büyük bir parti çalışmasıyla birleştiriyordu. Sosyo-politik konulardaki raporları; derin içeriği, yüksek ideolojik niteliği ve Bolşevik ilkeselliği ile öne çıkıyordu.

Zinoviy Petrovich'in aydınlık ve fırtınalı hayatı erken sona erdi. N. A. Semaşko, özellikle şu vurguyu yapmıştı:

"*Sovyet tıbbının, bu dikkate değer hekim-Bolşevik'in sert elinin, muazzam bilgi birikiminin, örgütçülük yeteneğinin ve mücadeleci karakterinin izini taşımayan tek bir dalı bile gösterilemez"*.

Son olarak, bazı kişisel anılarımı paylaşmak istiyorum.

RSFSR Narkomzdrav'ında ve 2. Moskova Tıp Enstitüsü Sosyal Hijyen Kürsüsü'nde uzun yıllar Zinoviy Petrovich'in doğrudan liderliği altında çalışmak bana nasip oldu. İncelemesi için kendisine sunulan materyallere gösterdiği derin eleştirel yaklaşım, yetenekli ve hassas analizleri, bir dizi zor

örgütsel meselenin başarıyla çözülmesine yardımcı olan harika tavsiyeleri akla geliyor. İnsanları dinlemesini bilir, işe katkı sağlayacaksa onların önerilerini memnuniyetle kabul ederdi. Verdiği görevlerin yerine getirilmesini sadece teslim süresi açısından değil, yapılan işin kalitesi açısından da sıkı bir şekilde denetlerdi.

Zinoviy Petrovich'in gerçekleştirdiği sağlık sistemi incelemeleri, taşıdığı derinlik, netlik ve planlılık ile bizleri hayran bırakırdı.

Zinoviy Petrovich, toplantılarda ve kongrelerde yapacağı her konuşmadan önce çok çalışır, istatistiksel verileri ve rapor materyallerini detaylıca inceler, konuşmasından çok önce hazırladığı tezlerinde tam ve kesin formülasyonlara ulaşmak için ısrarla uğraşırdı. Zinoviy Petrovich'in sosyal hijyen derslerine ne kadar titizlikle hazırlandığı, ne kadar muazzam miktarda literatür materyali incelediği ve sosyal hijyen ile sağlık örgütlenmesinin en karmaşık problemlerini Marksist pozisyonlardan, teoriyi pratikle ustaca ilişkilendirerek ne kadar canlı, anlaşılır, derin bir ilkesellikle ve gerçek anlamda bilimsel olarak sunduğu unutulamaz!

Zinoviy Petrovich ilk bakışta içine kapanık, sert bir insan izlenimi verirdi. Ancak bu izlenim, birçok kişide onun insanlara karşı yüksek taleplerinden kaynaklanıyordu. Gerçekte ise o, inanılmaz derecede duyarlı bir insandı. Çocukları çok severdi. Müziğe, tiyatroya, resme ve kurgusal edebiyata tutkuyla bağlıydı. Son derece ilginç bir sohbet arkadaşıydı ve günlük yaşamında olağanüstü mütevazıydı. O, büyüleyici bir şahsiyet, kristal gibi berrak bir ruha sahip bir insandı. Ülkemizin tüm sağlık çalışanlarının onun anısını minnetle yaşatması boşuna değildir.

Temennimiz, Z. P. Solovyev'in tüm tıp çalışanlarının ortak mirası haline gelmesi gereken zengin edebi ve bilimsel mirasının bir an önce tam anlamıyla işlenip gün yüzüne çıkarılmasıdır.

D. V. Gorfin
HİJYEN VE SANİTASYON. OCAK 1949. Sayı:1 Sayfa: 1 – 7.

Prof. Dr. David Vladimirovich Gorfin

26 Ağustos 1889'da Ukrayna'da, Kiev'in batısında bir şehir olan Zhitomir'de (Jitomir) doğdu. 1908'de Zhitomir Gymnasium'dan mezun oldu ve Berlin Üniversitesi Tıp Fakültesi'ne girdi. 1914'te Rusya'ya dönerek tıp eğitimini Saratov Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde tamamladı.

Birinci Emperyalistler-arası Savaş'ta Güneybatı Cephesi 8. Ordu hastanelerinde görev yaptı. İç Savaş sırasında Kızıl Ordu saflarında hekimlik yaptı. 1918 Komünist Parti'ye katıldı.

Savaştan sonra Moskova'ya taşındı ve Halk Sağlık Komiserliği'nde çalıştı. 1927'den itibaren Moskova Üniversitesi'nde sosyal hijyen dersleri verdi.

1929'dan 1931'e kadar Tomsk Üniversitesi rektörlüğü yaptı. 1932'de Moskova'ya döndü ve burada İleri Tıp Araştırmaları Merkezi Enstitüsü'nün Müdürü ve aynı zamanda 1. Moskova Tıp Enstitüsü'nde sosyal hijyen bölümünün başkanı olarak çalıştı.

1935 yılında Tıp Bilimleri Doktoru akademik derecesini aldı. 1941 yılında üniversite Ufa'ya taşındı, Başkır Özerk Sovyet Sosyalist Cumhuriyeti Halk Sağlık Komiserliği'ne danışmanlık yaptı.

İkinci Emperyalistler-arası Savaş'ta 1942'de gönüllü olarak cepheye katıldı ve Güneybatı ve 3. Ukrayna Cephelerindeki hastanelerde görev yaptı. Savaş sonrası 1. Moskova Tıp Enstitüsü'nde profesör olarak çalıştı ve bu görevini SSCB Tıp Bilimleri Akademisi Sağlık ve Tıp Tarihi Enstitüsü'ndeki çalışmalarıyla birleştirdi.

15 monografi dahil, 200'den fazla bilimsel çalışmanın yazarıdır. Kızıl Yıldız Nişanı ile ödüllendirildi. 30 Eylül 1969'da Moskova'da öldü.

МИНИСТЕРСТВО ЗДРАВООХРАНЕНИЯ СОЮЗА ССР

ГИГИЕНА И САНИТАРИЯ

Редактор Т. Е. БОЛДЫРЕВ, зам. редактора А. Н. СЫСИН
Секретарь Р. М. БРЕЙНИНА
Члены редколлегии: Р. А. БАБАЯНЦ, Ф. Е. БУДАГЯН, А. Н. МАРЗЕЕВ, В. А. РЯЗАНОВ, Н. А. СЕМАШКО, З. Б. СМЕЛЯНСКИЙ, С. Е. СОВЕТОВ, С. Н. ЧЕРКИНСКИЙ

1949 *14-й ГОД ИЗДАНИЯ* *ЯНВАРЬ № 1*

ЧИТ

570907
П.19986

ГОСУДАРСТВ. ЦЕНТРАЛЬНАЯ МЕДИЦИНСК. БИБЛИОТЕКА Министерства Здравоохранения СССР

Проф. Л. В. ГОРФИН

Жизнь и деятельность З. П. Соловьева
(1876—1928)

(к 20-летию со дня смерти)

З. П. Соловьев оставил неизгладимый след в советском здравоохранении. Он занимал выдающееся место среди передовых деятелей советской медицины, являясь одним из ее славных основоположников. Вся его жизнь представляет собой пример беззаветного служения родине, социалистическому строительству, партии большевиков. Высокообразованный марксист, обладавший огромной эрудицией не только в области медицины, но и в разных других областях науки, литературы, искусства, талантливый организатор советского здравоохранения и военно-медицинской службы Красной Армии, З. П. Соловьев прошел замечательный путь большевика.

Еще до Великой Октябрьской социалистической революции З. П. Соловьев получил хорошую марксистскую подготовку, изучая в студенческие годы произведения Маркса, Энгельса, Ленина, Плеханова. В годы своей революционной работы в подполье Зиновий Петрович приобрел большевистскую закалку и организационный опыт, который он расширил, работая по окончании медицинского факультета в качестве сельского участкового и земского санитарного врача, а во время первой мировой войны во Всероссийском земском союзе. Ни аресты, ни трехгодичная ссылка в 1909 г. в Усть-Сысольск, ни постоянные преследования со стороны полиции не заставили его хотя на время прекратить или ослабить свою революционную деятельность.

Хорошо владея марксистским методом, Зиновий Петрович правильно разбирался в буржуазно-классовом характере деятельности земства, в социально-классовых основах земской медицины. Отдавая должное прогрессивным стремлениям значительного числа передовых деятелей земской медицины, З. П. Соловьев разоблачал народнические и меньшевистские взгляды многих земских врачей, обнажая социально-классовые корни их «народолюбия», их враждебное отношение к революционной борьбе пролетариата.

Еще в дореволюционные годы З. П. Соловьев проявляет кипучую энергию и инициативу на врачебном поприще, играя видную роль на